

Julia Wouters ~ De zijkant van de macht - Waarom de politiek te belangrijk is om alleen aan mannen over te laten

Ills. Joseph Sassoon
Semah

De politiek is te belangrijk om alleen aan mannen over te laten - Els Borst zei het al in 1998 -, maar vreemd genoeg neemt het aantal vrouwen in de politiek juist af. Terwijl de maatschappelijke betrokkenheid en het activisme onder vrouwen de laatste jaren sterk is gegroeid, hebben weinigen de ambitie om de politiek in te gaan. "Vrouwen houden niet van een slangenkuil." Zo hadden van de 28 partijen die meededen aan de landelijke verkiezingen van 2017 er slechts vier een vrouwelijke lijsttrekker. Hoe komt dat?

In 'De zijkant van de macht' zoekt Julia Wouters naar een verklaring, waarbij zij put uit haar eigen kennis en ervaringen, (internationale) onderzoeken en de ervaringen van politici zelf. Zij analyseert op welke manieren vrouwen worden benadeeld en geeft veel praktische tips in een wereld die mannen en mannelijkheid als maatstaf neemt. Wouters meest effectieve strategie: Handhaaf je als vrouw binnen de (mannelijke) politiek arena en gebruik je invloed om voor

de lange termijn die arena zo te veranderen dat vrouwen zich er ook thuis voelen.

In het eerste hoofdstuk geeft Wouters een uitgebreid overzicht van hoe de positie van vrouwen in de politiek zich sinds de invoering van het vrouwenkiesrecht heeft ontwikkeld. Anna de Waal, Joke Smit, Neelie Kroes, Jeltje van Nieuwenhoven, Elske ter Veld, Annemarie Jorritsma, Eveline Herfkens, Hedy d'Ancona zijn van de generatie waarbij het van belang was gemeenschappelijke belangen te hebben en onderling solidair te zijn. Vrouwen die vanaf de negentiger jaren in de politiek gingen zoals Femke Halsema, Marianne Thieme en Sadet Karabulut hadden niet langer een specifieke vrouwenagenda, maar veel eerder een partij-ideologische en individualistische agenda: zij wilden vooral hun eigen kracht bewijzen.

Maar er is nog veel te doen om vrouwen een gelijkwaardige positie te geven. Er is nog steeds sprake van alledaags seksisme en hardnekkige vooroordelen. In de politieke arena is het nodig dat meer vrouwen zich inzetten om de positie van vrouwen te verbeteren.

Want de traditionele politiek heeft aan geloofwaardigheid verloren; een nieuwe generatie politici moet verandering en vernieuwing creëren en vanzelfsprekend kunnen vrouwen hierin een belangrijke rol spelen, aldus Wouters.

In 'De zijkant van de macht' laat Wouters zien hoe het in de politiek werkt en wat vrouwen en mannen moeten veranderen om er samen een succes van te maken. Ze gaat op zoek naar een politieke arena, waarin vrouwen zich wel thuis kunnen voelen, want de ongelijkheid is hardleers en de voordelen zitten diep. Er is al veel veranderd, maar ook nu worden vrouwen het woord ontnomen, en daarmee invloed. Het is van groot belang te weten hoe het systeem werkt om succesvol te zijn en zich te wapenen met kennis tegen seksisme, o.a. door het niet persoonlijk op te vatten zodat eigenwaarde en zelfvertrouwen niet worden beschadigd. Vrouwen hebben baat bij extra en meer specifieke begeleiding en coaching, maar ook is het van belang dat ze een eigen leven kunnen leiden naast hun werk in de politiek. Dat laatste is overigens ook in het belang van mannen, zoals Lodewijk Asscher vaak bepleit.

Margaret Thatcher, Angela Merkel, Theresa May en Hillary Clinton hebben de weg vrijgemaakt maar functioneren in een mannenwereld als 'one of the guys'. Nu is een nieuwe krachtige generatie vrouwen aan zet om verandering af te dwingen in de politiek en hoe vrouwen op hun eigen manier politiek kunnen bedrijven. Welke manier dat zou moeten zijn is nog onbekend en er is al helemaal geen gedeeld beeld van.

Wouters noemt Jacinda Ardern (1980) - premier van Nieuw-Zeeland (Time Magazine kwalificeert haar als een van de honderd meest invloedrijke personen ter wereld en zij was de tweede premier -na de Pakistaanse premier Benazir Bhutto- die in functie beviel van een kind), Katrin Jakobsdóttir (1976), premier van IJsland, en Alexandria Ocasio-Cortez (1989) uit de Bronx, New York, als hoopvolle voorbeelden. Ocasia-Cortez won in 2018 de Democratische voorverkiezing voor het Huis van Afgevaardigden namens het 14 e congresdistrict van New York.

Ook houdt Wouterse een vurig pleidooi voor verandering in de journalistiek, een belangrijke schakel tussen politiek en samenleving. "Om een cultuuromslag binnen de politiek te realiseren is het noodzakelijk dat de manier waarop er over de politiek en vrouwen in de politiek geschreven en gesproken wordt ook verandert."

Parlementaire journalisten moeten zich bewust worden van hun vooroordelen in een tijd waarin de nadruk ligt op scoren en ego, waardoor de parlementaire journalistiek meer 'macho' is geworden.

Op een strijdbare en optimistische manier geeft Julia Wouters in haar boek talloze praktische adviezen, waarbij voorop staat dat vrouwen zelf het initiatief moeten nemen om verandering in gang te zetten. Voor Wouters is de politieke arena een van de belangrijkste plekken waar vrouwen daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen. Maar, zoals Wouters ook zelf constateert, wordt de politieke arena steeds minder gezien als dé plek waar je moet zijn als je echte 'macht' en 'invloed' wil hebben.

De veel bekeken video *Apeshit* van Beyoncé en Jay -Z, opgenomen in het Louvre,

laat zien dat machtsverandering vanuit cultuur een heel belangrijke rol kan spelen in verschuiving van machtspositie, niet alleen wat betreft de 'zwarte aanwezigheid', maar ook in het zichtbaar maken van de vanzelfsprekende leidende rol van de vrouw.

Julia Wouters is politicoloog en was ruim tien jaar de rechterhand van Lodewijk Asscher als zijn politiek adviseur en speechschrijver. Daarvoor werkte ze als journalist en als parlementair verslaggever bij verschillende actualiteitenprogramma's.

Julia Wouters - De zijkant van de macht. Waarom de politiek te belangrijk is om aan mannen over te laten

Uitgeverij Balans. Amsterdam, 2018. ISBN 9789460038815 (paperback) - 9789460039126 (ebook)

<https://www.uitgeverijbalans.nl/de-zijkant-van-de-macht/>